

Täysistunto

Perjantai 6.11.2015 klo 12.59—13.30

Täysistunto alkoi klo 12.59. Täysistunto päättyi klo 13.30.

Puhetta johti puhemies Maria Lohela (12.59—13.30).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 5.11.2015 antanut hallituksen esitykset HE 108-114/2015 vp.

2.2. Hallituksen esityksen peruuttaminen

Valtioneuvosto on 5.11.2015 peruuttanut eduskunnalle annetun hallituksen esityksen HE 32/2015 vp. Työjärjestyksen mukaan on peruutuksen tapahtuessa asian käsittely lopetettava.

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 194-197, 199, 203, 206-210, 212-233, 236-242, 244, 246, 247, 249, 250/2015 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle ampuma-asetlain muuttamisesta annetun lain muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 100/2015 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 4/2015 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 4/2015 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Pöytäkirja PTK 60/2015 vp

Keskustelu

13.00 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä hallituksen esityksessähän on kyse hyvin teknisluontoisesta, pienestä korjauksesta ampuma-aselainsäädännössä.

Maamme ampuma-aselainsäädäntöä on uudistettu viime vuosina itse asiassa lukuisia kertoja. Muutokset on tehty usein hyvinkin nopealla aikataululla, ja voisi sanoa, että välillä lähes paniikinomaisesti reagoiden tapahtuneisiin. Jokainen kouluampuminen tai muu ampumatapaus aseina on aina vakava asia, ja se pitää vakavasti ottaa, en sitä ole sanomassa, mutta usein tässä unohdetaan se, että syy on jossain muussa kuin aselainsäädännössämme. Ymmärrän valtaosan uudistuksista, joita olemme tehneet ehkä viimeisten kahdeksan vuoden aikana, mutta olen sitä mieltä, että nyt on jo lainsäädännössämme useita ongelmakohtia ja epäselvyyksiä, jotka voivat jo merkittävästi hankaloittaa vastuullista ja turvallista ampumatoimintaa ja ampumaurheilua ja metsästystä.

Ymmärrän nämä nytkin käsittelyssä olevat aseiden säilyttämiseen liittyvät tiukennukset. Ne ymmärretään myös harrastajien keskuudessa varsin laajasti, mutta esimerkiksi ampumaurheilun aloittaminen on jo tässä maassa hyvin hankalaa ja myös metsästyksen pariin pääseminen. Myös aseiden hankinta on minusta tehty tietyissä tilanteissa turhan paljon viranomaisiakin työllistäväksi, eikä ole edes turvallisuuden kannalta perusteltua esimerkiksi vaatia kaikkien uusien aseiden näyttövelvoitetta poliisille.

Lainsäädäntö itse asiassa menee niin, että tuon aseiden voi käydä näyttämässä kuka tahansa, kenellä on vastaavaan aseeseen lupa, ja jopa tehdä sen niin, että vie matkassaan vaikkapa 20 asetta kerralla poliisin tarkastettavaksi. Voi kysyä, onko tämä jo turvallisuudenkin kannalta kyseenalaista. Riittävä takuu luvan ja aseiden kohtaamisesta on minusta se, että ase on ostettu lailliselta asekauppiailta. Näyttövelvoitteen eli tämän näyttövelvoitteen poliisille voisi rajata vain tilanteisiin, joissa kauppa tapahtuu esimerkiksi kahden yksityishenkilön kesken.

Toisena olisi minusta perusteltua keventää ampuma-aselupamenettelyä myös esimerkiksi tilanteissa, joissa vanha luvallinen ase uudistetaan vastaavan tyyppiseen uudempaan aseeseen, siis niin, että aseiden kokonaismäärä ei kasva. Tällaisen tilanteen lupaprosessi on nykyisin kohtuuton ja täysin turha. Itse toivonkin, että sisäministeri Petteri Orpo on myös aktiivinen tässä sektorissa kaikkien muiden työkiireiden keskellä niin, että meidän aselainsäädäntöämme kohtuullistettaisiin niiltä osin, missä se on järkevää.

Arvoisa puhemies! Euroopan komissio on myös suunnittelemassa aselainsäädännön kiristämistä. Lainsäädäntömuutosten ja tämän keskustelun taustalla ovat Ranskassa tapahtuneet terroriteot, ja niiden myötä asedirektiivin kiristämisessä olisi kyse luvallisten, itse laatavien aseiden täyskiellosta, eli juuri niiden aseiden, joita esimerkiksi Suomessa reserviläisammunnoissa suurilta osin käytetään. Itse asiassa tälläkään uudistuksella ei olisi minäkäänlaista merkitystä luvattomiin aseisiin, joita yleensä näissä vakavissa tapauksissa käytetään. Suomen Reserviupseeriliiton puheenjohtaja Mikko Halkilahti on esimerkiksi nostanut esille tämän huolen, ja pidän erittäin tärkeänä, että vaikka tästä päätös tehdäänkin EU-tasolla, niin seuraamme aktiivisesti Suomessa, sillä meillä on monesta maasta poikkeava puolustusratkaisu, joka perustuu laajaan reserviläisarmeijaan, ja siellä esimerkiksi reserviläisammunnat ovat tärkeä osa tämän hyvän puolustuskyvyn turvaamisessa.

Toivon, että emme mene sellaiseen lainsäädäntöön, että esimerkiksi estämme tämän harrastuksen, joka Suomessa on laajaa, hyvin valvottua ja määrätietoista, mitä esimerkiksi reserviläisten keskuudessa tehdään. Meidän tilanteemme on erilainen kuin monessa muus-

Pöytäkirja PTK 60/2015 vp

sa EU-maassa, ja tässä tilanteessa meidän pitää tunnustaa ja tunnistaa oma erityisasemamme ja pitää huolta, että emme tee EU-lainsäädännössä tässäkään sellaista virhettä, joka vaarantaisi esimerkiksi meillä tämän arvokkaan harrastuksen.

13.06 Mikko Kärnä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Heinonen käytti varsin hyvän ja kattavan puheenvuoron aselainsäädännöstä Suomessa. On syytä olla huolissaan tästä Euroopan unionin uudesta asedirektiivistä, jossa ollaan suunnittelemassa merkittäviä tiukennuksia. Jopa mennään niin pitkälle, että ei puhuta pelkästään itselataavista ja sarjatuliasesta vaan puhutaan siitä, miltä ase näyttää, voidaanko se tulkita sotilasaseen näköiseksi. Ja meidän täytyy ehdottomasti vastustaa kaikkia sellaisia muutoksia, jotka vaikeuttavat ampumaurheilun harrastajien sekä metsästäjien asemaa Suomessa.

Tämä meidän nykyinen lupapolitiikkamme on erittäin tiukkaa. Kerron omakohtaisen esimerkin: Olen taustaltani evp-upseeri, ja kun edellisen kerran hain pistoolille hankkimislupaa, jouduin käymään läpi sen saman menettelyn kuin kaikki muutkin, ja lopulta minulle todettiin, että hankkimislupaa on vaikea teille myöntää, koska ette ole käynyt yhdenkään ampumaseuran tällaista turvallisen ampujan kurssia. Tässä vaiheessa totesin, että voitaisiinko tulkita, koska minulla on oikeus ampua ja ammuttaa kaikilla Suomen jalkaväen aseilla pistoolista panssarintorjuntaohjukseen, että kykenisin myös turvallisesti pistoolia käsittelemään. Ja onneksi näin voitiin tulkita.

Olen sitä mieltä, että tätä hankkimislupamenettelyä täytyy keventää ja voisimme vakavasti harkita esimerkiksi tällaiseen aseajokorttiin siirtymistä. Siinä luvan haltijalla olisi oikeus hankkia tietty määrä rekisteröityjä ampuma-aseita hallintaansa ja tämä hankkimislupamenettely käytäisiin kaikessa laajuudessaan läpi ainoastaan yhden kerran.

13.08 Markus Mustajärvi vas: Arvoisa puhemies! Edustaja Heinosella ja edustaja Kärnällä oli hyvin hyvät ja hyvin perustellut puheenvuorot. Viimeksi, kun aselakia uudistettiin, sehän tehtiin valtavassa julkisuuspaineeissa johtuen näistä kouluampumistapauksista, ja kuitenkin tilanne oli se, että jo vanhan aselain mukaan ei olisi pitänyt myöntää kummallekaan kouluampujalle lupaa kyseisen aseiden hankintaan ja hallussapitoon, mutta aselupakäytäntöjen yhtenäistämisohje sotki terveen maalaisjärjen käytön silloin kun viranomaisen miettii, kuka on sovelias hankkimaan minkälaisen aseiden.

Tuo edustaja Kärnä esimerkki siitä, minkälaisiin älyttömyyksiin voidaan vieläkin mennä, oli hyvin kuvaava. Mutta kuvaavaa oli myöskin se, että kun aselakiuudistusta käsiteltiin tässä salissa ja siellä oli valtava määrä kohtia, jotka valiokunnassa piti muuttaa, oli kohtia, jotka olivat ristiriidassa perustuslain kanssa, niin jäi sinne vielä ainakin yksi semmoinen hyvinkin kyseenalainen kohta, josta äänestyttiin eduskuntaa: sinne aselakiin jäi maininta siitä, että oikeus toimia ampuma-asekouluttajana lakkaa, jos ampuma-asekouluttaja kuolee. Minä äänestyttiin salia siitä, mutta eduskunnan ylivoimainen enemmistö oli sitä mieltä, että tällainen kohta laissa pitää olla. Minun mielestäni se ei olisi ollut tarpeellista.

Ja sitten se, kuinka monta asetta voi olla ihmisellä, nyt riippuu aivan siitä, mitä harrastaa ja mihin käyttötarkoitukseen ne on hankittu, eikä voi olla niin, että se viides tai kuudes tai seitsemäs tai kahdeksas ase olisi sitten se vaarallinen ase, jos niitä aseita on jo ennestään useampia.

13.09 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustajat Heinonen, Kärnä ja Mustajärvi käyttivät erittäin hyvät puheenvuorot. Kun tämä hallitus on luvannut purkaa norme-

Pöytäkirja PTK 60/2015 vp

ja, todellakin olisi hyvä, että myös tässä asiassa edettäisiin. Ymmärrän toki, että kaiken tämän paineen alla sitä ei ole voinut toteuttaa nyt, mutta aseenhankintasäännöksissä ja lupasäädöksissä todella olisi tekemistä. Omakohtainen esimerkki oman pojan kohdalta, kun hän hankki ensimmäisiä metsästysaseita, tai oikeastaan rinnakkaislupia niihin: Se vaati tuhannen ajokilometrin ajon, että hän sai kaikki palikkatestit ja paperit kuntoon. Viisi eri käyntiä poliisiasemalla ja tuhat kilometriä. Minusta tässä asiassa pitää pystyä toimimaan vähän kevyemmin.

Ja kaiken sen, mitä tästä uudesta direktiiviehdotuksesta on sanottu, allekirjoitan vahvasti. Tietysti voisihan sitä hymy suupielessä sanoa, että ostetaan vaaleanpunaista maalia ja My Little Pony -tarroja aseenkylkeen, niin se ei ehkä näytä niin sotaishalta sitten. Mutta tosiasia on se, että ei pidä hyväksyä sellaisia säännöksiä, mitkä ovat normaalin metsästysharrastuksen tai ampumaharrastuksen esteenä.

13.11 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Kaikki tyynni hyviä puheenvuoroja asiaan liittyen, en itse ota kantaa sen enempää tuohon EU:sta tulevaan säädösten tekemiseen. Nyt tämä muutos, mitä ollaan tekemässä, on perusteltu, ja valuvika aina tarvitsee korjata.

Mutta haluaisin nostaa tässä, kun puhutaan tulevan lainsäädännön mahdollisesta uudistuksesta, että pitää huomioida tällä hetkellä poliisihallinnon omat toimenpiteet starttiaseiden luokitteluun ampuma-aseeksi ja niitten luvanvaraisuus: on jotenkin pöyristytävää se, mitä voidaan tässä yhteiskunnassa tehdä. Meillä on virkakoiria, joita käytetään poliisitoiminnassa, meillä on tietyt rodut, joilta edellytetään tämän paukkuarkuuden toteamista, ja se todetaan starttiaseella. Ja kun on kyse aseesta, josta ei lähde luotia, jota ei voida käyttää myöskään kaasuseena, koska siinä ei ole piippua, niin on jotenkin pöyristytävää ajatella, että metsästäjät, palveluskoiraharrastajat joutuisivat hakemaan lupia starttipyssyille.

Tässä kohtaa, kun tätä uutta aselakia tullaan ehkä jo tämän kauden aikana uudistamaan, pitää huomioida se, että pitää keventää, mutta ei kevytmielisesti. Ja totta kai, kuten tässä edustaja Kalmari sanoi, voidaan väriä muuttaa — me voimme mennä rautakauppaan katsomaan, kyllähän siellä on sitten jo pinkinvärisiä vasaroitakin — mutta pinkinvärinen ase ei muuta luonnettaan, vaan pitää suhtautua silti kaikissa näissä asioissa sillä vakavuudella ja myöntää ne tosiseikat, että ampuma-aseella tehdään joukko rikoksia ja ne ovat erittäin valitettavia. Se pitää aina kaikessa pitää silti mielessä.

13.13 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Edustaja Kärnän puheenvuoro ja itse asiassa kaikki puheenvuorot ovat olleet hyviä ja kannatettavia. Tämä vastuullinen asekortti — tai mitä nimeä siitä käytetäänkään — on hyvä ajatus, ja halusin ymmärtää edustaja Kärnänkin puheenvuoron niin, että ei hänkään ollut asettamassa tätä joidenkin kannattamaa aseiden kokonaismäärän rajaamista vaan nimenomaan niin, että kortti voisi oikeuttaa tiettyyn määrään ja sitten olisi joku muu askelmerkki siitä eteenpäin. Niin kuin edustaja Mustajärvi totesi, ei ole perusteltua tehdä mitään kriteeriä, että viisi asetta, seitsemän asetta tai jotain muuta. Meillä on hyvin erilaisia tilanteita, ja vastuulliset metsästäjät käyttävät erilaisia aseita erilaisissa metsästystilanteissa. Ja sen takia tällainen valmistelu, mitä tietääkseni on Suomessakin suunniteltu, pitäisi kyllä nopeasti viheltää poikki ja luottaa suomalaisiin kokeneisiin metsästäjiin siinä, että he tuovat uusia nuoria näiden harrastusten pariin ja toisinpäin.

Pöytäkirja PTK 60/2015 vp

Itse olen ajatellut kaiken kaikkiaan tämän lupaprosessin jouduttamisessa sitä, että sen, että joku toimii nuhteettomasti ja vastuullisesti, ilman rikosrekisteriä, ilman mitään ongelmia, pitäisi olla kyllä sen pitkän harrastamisen rinnalla jo riittävä tae ja merkki siitä, että voi uuden aseensa hankkia. Tällä voitaisiin kyllä poliisinkin voimavaroja vapauttaa lisää sinne todellisten rikollisten jahtaamiseen, missä tarvetta on, eikä tällaiseen lupapapereiden taikka kysymysten pyörittämiseen. Itsekin kävin vastaamassa kysymyksiin, ja kun kysyttiin, että tuntuuko sinusta, että selkäsi takana puhutaan pahaa, niin vastasin rehellisesti, että ei vain tunnu vaan myös tiedän, (Naurua) ja sain aseluvan. Mietin siinä, että kyllä siinäkin poliisilta taas meni aikaa hukkaan, kun istui edustaja Heinosen kanssa palikkatestiä tekemässä.

13.15 Mikko Kärnä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Halusin vain todeta, että edustaja Heinonen ymmärsi puheenvuoroni täysin oikein: että kannatan sellaista lainsäädäntöä ja sellaisia lupamenettelyitä, joissa nimenomaan kyetään vapauttamaan virkamiesresursseja sekä tekemään tämä meidän kokonaisjärjestelmä jollakin tasolla järkeväksi. Ei ole mitään järkeä siinä, että nykyään joka kerta uuden aseensa hankkiessaan metsästäjä tai ampumaurheilun harrastaja käy läpi aina sen saman menettelyn. Siinä ei kerta kaikkiaan ole mitään järkeä.

Edustaja Myllykoski myös nosti esille kyllä oleellisen ongelman. On jollakin tavalla surkuhupaisaa se, että myös starttipistoleihin lähdettäisiin hakemaan lupia tai että on jopa esitetty ajatuksia, että tulisi kieltää tällaiset aseensa näköiset ja pamahtavat välineet jollakin ihmeellisellä perusteella, vaikka nämä ovat erittäin tärkeitä myös kanakoirien harjoittajille siinä harrastustoiminnassa.

13.16 Jari Leppä kesk: Rouva puhemies! Metsästys- ja ampumaurheilu, jos mitkä, ovat harrastuksia, jotka kasvattavat vastuullisuuteen. Niissä on erittäin selvät säännöt, niissä vaaditaan jatkuvasti harrastajilta aivan erityistä tarkkuutta, sen yhteispelin osaamista, sen hallitsemista ja kaikkien niiden yhteisten pelisääntöjen noudattamista. Jos mikä, niin tämä kasvattaa siihen vastuullisuuteen, joka onkin tarpeen silloin, kun puhutaan ampumaseuksista. Siksi, koska se on vastuullista ja vastuuta vaativaa ja vastuuta opettavaa, sille pitää antaa mahdollisuuksia eikä kiristää jatkuvasti.

Olen käytettyjen puheenvuorojen kanssa aivan samaa mieltä, että nykyisellään tässä lupajärjestelmässä on menty jo kohtuuttomuuksiin. Sitä on syytä purkaa sekä harrastuksen näkökulmasta aivan erityisesti tietenkin että myöskin viranomaisien hallintopaineiden takia. On aivan selvää, että lupaviranomaisella, poliisiviranomaisella, on kyllä muutakin tehtävää kuin olla edustaja Heinosen kanssa palikkatestissä tavan takaa, aina vain uudelleen ja uudelleen. Eihän siinä ole mitään järkeä, vaan kyllä tämä ajatus siitä, että me voisimme tällaisen aseajokortin suorittaa, minkä jälkeen se uusien aseiden hankinta olisi kevyemmän menettelyn piirissä, on kyllä erittäin harkitsemisen arvoinen, kannatettava ajatus, jota toivon mukaan lähdetään selvittämään.

Sitten aivan erityinen hankaluus on tietenkin saada käsiaseita, ja nyt pitää muistaa aina myöskin se, että käsiaseet ovat monessa yhteydessä erittäin paljon turvallisempia kuin pitkäpiippuiset aseet, ja tässä kaksi esimerkkiä: Toinen on pienpetojen pyynti, joka on täysin välttämätöntä, jota eivät tee ketkään muut kuin metsästäjät, jotka pitävät vieraslajeja kurissa. Toinen on suurriistan virka-avun anto, jossa joudutaan hyvin erilaisissa tilanteissa liikenteen keskellä, asutusten keskellä auttamaan poliisiviranomaista työssään. Kyllä näissä

Pöytäkirja PTK 60/2015 vp

ne lyhyet aseet ovat paljon, paljon turvallisempia kuin pitkät. Siksi pitää myöskin kiinnittää huomiota siihen, että myös lyhytpiippuisia tarvitaan näissä tehtävissä.

13.18 Markus Mustajärvi vas: Arvoisa puhemies! Edustaja Myllykoski viittasi aseilla tehtäviin rikoksiin. Kuitenkin edellisellä aselain uudistuskierroksella puututtiin eniten alle 18-vuotiaitten oikeuksiin, ja kuitenkin sillä hetkellä oli ja nyt on tilanne se, että alle 18-vuotiaan laillisella aseella ei ole tehty yhtään henkirikosta. On aika mielenkiintoinen tilanne, että alle 18-vuotias saa kyllä käyttää asetta mutta ei omistaa, mutta sellainen vanhempi, jolla ei tosiasiaassa ole mitään kytkentää sen aseiden käyttöön, saa omistaa mutta ei käyttää. Siinä voi kyllä suhteuttaa, kummassa se riski on sitten suurempi.

Minun mielestäni pitäisi olla kyllä niin, että silloin kun aseiden aiemmin, ennen 18. ikävuottaan, hankkinut henkilö joutuu lunastamaan tai lunastaa itselleen sen aseiden ja myöskin oikeudet, niin hänellä olisi maksuton lupakierros siinä vaiheessa, ettei hän kolmen vuoden sisällä joudu kahteen kertaan maksamaan samasta asiasta. Meillä kuitenkin on yli 300 000 metsästäjää. Kun siihen lisää ampumaurheilun harrastajat ja asekeräilijät, päästään puoleen miljoonaan ihmiseen, eli tämä on äärimmäisen tärkeä ja isoa kohderyhmää koskettava asia.

13.19 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Kun tässä nyt on kuultu lähinnä asepuolueen edustajien puheenvuoroja — en sinänsä yhtään ihmettele sitä, että ihmisiä, jotka tietävät olevansa rehellisiä ja harkitsevaisia, harmittavat erilaiset vaikeudet metsästys- tai ampumaurheiluseen hankinnassa — ja jotta nyt kuva ei jäisi epätäydelliseksi, kuitenkin totean sen toisenkin puolen, että esimerkiksi henkirikosten määrässä Suomi on Länsi-Euroopan ja Itä-Euroopan välissä. (Timo Heinonen: Millä ne tehdään?) Suomessa tehdään väestöön suhteutettuna henkirikoksia noin kaksinkertaisesti verrattuna muihin Pohjoismaihin, enemmän kuin esimerkiksi Bulgariassa, Unkarissa, Kroatiassa, Armeniassa, Bosnia-Hertsegovinassa, Kosovossa. Ja myös kouluampumisia on tehty Suomessa laillisilla aseilla. Varmaan on niin, niin kuin edustaja Mustajärvi totesi, että silloisia aselakeja olisi voitu toisinkin tulkita. Mutta kuitenkin haluan nyt vain nostaa esille sen, että se toinenkin puoli on olemassa, että aseet ovat vaarallisia ja niitä voidaan käyttää ihmisten vahingoittamiseen ja käytetään.

Juuri tänään on uutisoitu, että Helsingin Pitäjänmäellä on ollut piiritystilanne sen takia, että poliisi on havainnut, että on auto, jossa on kaksi asetta, pakolaisten vastaanottokeskuksen lähellä. En tiedä, ovatko nämä aseet laillisesti vai laittomasti hankittuja, mutta kuitenkin, aivan niin kuin liikennesäännöt suojelevat ihmisten henkeä ja terveyttä, niin myöskin aselainsäädännön rajoitukset ovat sitä varten. Tietysti kaikki ehdotukset siitä, että mikä voisi toimia paremmin, vaikkapa tämä ajokorttijätös, ovat ihan tervetulleita.

13.21 Mikko Kärnä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hassin olisi syytä perehtyä siihen, millä tavalla näitä henkirikoksia Suomessa tehdään. Yleisimmin käytetty ase henkirikoksissa on teräase, ei suinkaan ampuma-ase. Ja silloin kun ampuma-asetta käytetään, on yleisintä, että käytetään luvaton ampuma-asetta; itse asiassa on verrattain harvinaista, että luvallisia ampuma-aseita käytetään henkirikosten tekemiseen.

Tästä kieltopolitiikasta ja sen toimivuudesta esimerkiksi käsiaseiden osalta meillä on hyvä esimerkki Isosta-Britanniasta, jossa päätettiin toteuttaa erittäin laaja viranomaisope-

Pöytäkirja PTK 60/2015 vp

raatio, kun kiellettiin kaikki käsiaseet kansalaisilta. Mitä tapahtui? Tämän jälkeen käsiaseilla tehdyt rikokset nousivat räjähdysmäisesti ja näistä aseista tuli jonkuntyyppisiä statussymboleita rikollisille. Tällainen kehitys täytyy ehdottomasti välttää Suomessa.

13.22 Markus Mustajärvi vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lyhyesti vain edustaja Hassille, kun hän viittasi tai oikeastaan kysyi siitä, että näitä järkeviä muutoksia otetaan kyllä vastaan, kun niitä esiin tulee: Kaikista helpoin tapa, miten saadaan hyvä, toimiva aselaki ja kehitettyä sitä, on ottaa nämä harrastajaryhmät aidosti mukaan valmistelutyöhön, metsästäjät, ampumaurheiluharrastajat ja asekeräilijät. Heillä on valtavan paljon enemmän osaamista kuin sellaisilla virkamiehillä, jotka välttämättä eivät ole aidosti kosketuksissa aseisiin, metsästyksen, ampumaurheiluun millään tavalla.

13.23 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kärnä oikeastaan jo vastasi saman kuin itse: kun henkirikokset nostetaan esille, niin on rehellistä todeta, että kyllä ne tapahtuvat pääasiassa teräsein, leipäveitsillä, mutta onneksi täällä salissa ei sentään vielä esitetä, että ne kielletäisiin ja tehtäisiin luvanvaraisiksi. Mutta on totta, että valitettavasti näin on. Perhesurmat ovat ehkä niitä, missä myös luvallisia aseita on käytetty, ja sen takia nimenomaan nyt tämäkin lainsäädäntö, mitä tänään tehdään, aseiden säilyttäminen vastuullisesti, tähtää siihen, että ase ei olisi kimpaantumispäissään niin helpolla otettavissa esimerkiksi. Ja itse toivon, että tällaisissa tilanteissa, kun uhkaa tulee esimerkiksi kotona taikka tilanteet kärjistyvät, oltaisiin myös itse perheiden kesken hyvin aktiivisia ja purettaisiin vaaratilanteita niissä pois.

13.24 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Aktiivisena reserviläisenä, urheiluammunnan harrastajana ja metsästäjänä haluan kiittää tätä käytyä keskustelua, joka on sisältänyt erittäin paljon hyviä näkökantoja ja huomioita tästä tärkeästä aiheesta kuitenkin siten sortumatta aihepiirissä niin usein esiintyvään pyssypopulismiin. On erittäin tärkeätä, että nykyiset hyvät harrastusmahdollisuudet kyetään turvaamaan mahdollisimman pienellä byrokratialla mutta kuitenkin tinkimättä turvallisuudesta.

Tässä on käytetty hyviä puheenvuoroja siitä, miten turvallisuus voidaan taata ja miten turvallisuutta ei takaa byrokratia vaan hyvät toimintatavat, oikeanlainen lainsäädäntö ja etenkin hyvät käytännöt. Tätä keskustelua on ollut ilo kuunnella, ja uskon ja toivon, että aihepiirin ympärillä käytävä keskustelu jatkuu tässä hyvässä, rakentavassa hengessä. Sitä kautta me voimme turvata tätä turvallista aseiden käsittelyä, säilytystä, lupien myöntämistä, koko prosessia, mutta sitä ei turvaa se, jos tämä lähtee sille perinteiselle pyssypopulismiraiteelle.

13.26 Pertti Hakanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on käyty todella hyvää keskustelua, ja edustaja Heinonen ja edustaja Kärnä äärimmäisen hyvän esityksen toivat myöskin esille tästä korttimallista. Tämä olisi aivan tällä lailla eteenpäin vietävissä. Ja kun miettii sitä, minkä edustaja Leppä otti esille myöskin, mitä on metsästäjä yhteiskunnallisesti, niin minä haluan korostaa myös sitä, että olemme me metsästäjiä tai emme itse, niin aika paljon meidän arkielämäämme edesauttaa se, että meillä on aktiiviset metsästäjät, jotka tekevät tätä työtä, pyyteetöntä työtä, vuodesta toiseen ja sillä tavalla myöskin kouluttavat nuoria siihen mukaan. Elikkä se koskettaa meitä kaikkia tavalla tai toisella, että saadaan riistan tasapaino säilymään. Ja sitten aika paljon myöskin ammunnan harrastajista,

Pöytäkirja PTK 60/2015 vp

jotka harrastavat sitä muista syistä ja harrastusmielessä, kuin myöskin metsästäjistä on reserviläistoiminnassa mukana. Täytyy muistaa se, että väistämättä tällaiset kaikki lainsäädännön kiristämiset vaikuttavat siihen meidän katumaanpuolustushenkisyyteen sillä tavalla, että jos ollaan koko ajan kiristämässä mahdollisuutta harrastaa sitä aseharrastusta, niin kyllä se maanpuolustustahtokin sitten on ehkä koetuksella.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 100/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 40 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 18/2015 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 5/2015 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 5/2015 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Yleiskeskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 18/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupunkiraideliikenteestä

Hallituksen esitys HE 43/2015 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 7/2015 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 7/2015 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

13.28 Antti Lindtman sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys ja valiokunnan yksimielinen mietintö ovat kannatettavia. Tässähän ehdotetaan säädettäväksi kaupunkiraideliikennettä koskeva laki, joka siis koskee metro- ja raideliikennettä. Samalla säädetään valvontamaksusta ja myös siitä, että Liikenteen turvallisuusvirasto on se viranomais-taho, joka vastaa näiden toimivuudesta. On hyvä, että tästä asiasta on valiokunnassa päästy yksimieliseen mietintöön, jossa oppositiokin on ollut mukana.

Pöytäkirja PTK 60/2015 vp

Mutta kun kyse on liikenteestä, valitettavasti näyttää siltä, että muuten hallituksen liikennepolitiikka on ajamassa raiteillaan suoraan päin tiiliseinää ja paljon yksimielisyyttä ei löydy. Oppositiohan on joutunut tekemään välikysymyksen hallituksen liikennepolitiikasta. Nämä kohtuuttomat junien ostopalveluleikkaukset tulevat olemaan monille maakunnille — niin Pirkanmaalla, Pohjanmaalla kuin erityisesti Itä-Suomessa, myös Keski-Suomessa — hyvin kohtalokkaita. Esimerkiksi Pohjois-Karjala, Joensuu, pussitetaan aika tavalla kokonaan.

Ja kun tässä nyt viime päivinä on paljon keskusteltu nimenomaan maakuntien asemasta ja on ollut hämmennystä herättävää seurata tätä keskustelua — kun pääministeri vielä tiistaina sanoi, että hallituksessa ei ole kriisejä, ja nyt sitten eilen illalla saimme kuulla, että kriisi on niin syvä, että hän harkitsee presidentin luokse menoa, ja tänään ilmoitettiin, että sopu on löytymässä, mutta juuri saimme viestin, että itse asiassa sopu on hyvin kaukana ja luottamus on käytännössä olematon hallituspuolueiden kesken — niin kysyn läsnä olevilta hallituspuolueiden edustajilta, kun tässä nyt näiden maakuntien asemasta on taisteltu, eivätkö nämäkin panokset, joita siellä hallituksen sisällä nyt on käytetty tähän taisteluun, olisi kannattanut satsata siihen, että pidetään maakuntien asemasta huoli turvaamalla tämä junaliikenne, ostopalveluliikenne, jota te nyt olette leikkaamassa. Se voitaisiin turvata esimerkiksi sillä, että pienennettäisiin yksi viidestoistaosa kaavailtua autoveron alennusta.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 43/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

6. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 10.11.2015 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen